

Industriens Utredningsinstitut ber härmed få lämna ett meddelande rörande verksamheten 1 juli 1944 - 1 februari 1945.

1. Bostadsutredningen. Utredningen om industriens arbetarebostäder avslutades under hösten och utkom i bokform i mitten av januari månad. Boken har kallats Industriens Arbetarebostäder, dess pris är 16 kr. (+ oms.) och kan rekvireras från institutet eller direkt från Almqvist & Wiksells Boktryckeri, Uppsala. Den finnes även att köpa i bokhandeln.

I samband med utredningens publicering anordnades den 18 och 19 januari en bostadskonferens i Stockholm och Sandviken för av bostadsfrågan intresserade industrieföretagare och -tjänstemän. Konferensen inleddes med en rad anföranden, belysande några för efterkrigstidens bostadsbyggande betydelsefulla frågor, varefter beslut fattades om bildandet av en Industriens bostadsförening. Denna skall till medlemmarna förmedla upplysningar i bostadsfrågan samt uppehålla kontakt mellan dem, som inom de olika företagen syssla med bostadsfrågorna. Man avser att realisera detta syfte bl.a. genom att föreningen varje år håller ett årsmöte, varvid någon för industriens bostadsfråga betydelsefull angelägenhet upptas till behandling. Årsmötena skola i möjligaste mån förläggas till industriorter, som kunna vara av intresse att studera ur bostadssynpunkt. Den kontinuerliga förmedlingen av fackliga uppgifter och upplysningar omhänders av föreningens styrelse, vilken mellan årsmötena tjänstgör som en industriens bostadskommitté. Till styrelse för första verksamhetsåret valdes såsom ordinarie ledamöter: dir. Ernst Wehtje, ordf., arkitekt Jöran Curman, v. ordf., intendent Ragnar Berglund, Sandviken, dir. Gösta Ehnberg, Simrishamn, överingeniör Sven Erik Eriksson, Ludvika, disponent Hugo Gårde, Stockholm, kamrer Knut H. Löf, Korsnäs, disponent Arne Mörch, Sundsvall, dir. Hjalmar Olsson, Gustavsberg, civiling. Erik Weström, Borås, samt såsom suppleanter disponent Edvin Adner, Örnsköldsvik, och bostadschefen Birger Roos, Falun. Som föreningens sekreterare tjänstgör fil. kand. Bitti von Vegesack inom Industriens Utredningsinstitut. Institutet kommer att tills vidare fungera som föreningens kansli. För frågor av teknisk och organisatorisk art kan styrelsen anlita på byggnadsområdet sakkunnig expertis.

Cirka 75 företag ha hittills anmält sig som medlemmar i bostadsföreningen.

Den i föregående rapport omnämnda kommittén för bedrivande av upplysning om bostädernas rationella utnyttjande har under hösten påbörjat sin verksamhet. Kommittén arbetar i nära anslutning till Svenska Slöjdföreningen och har benämnts Slöjdföreningens Bo-kommitté. Ordförande är direktör Gösta Ehrnberg, Simrishamn, och verkställande ledamot möbelarkitekt Lena Larsson. En bostadsutställning anordnades under hösten i Gustavsberg och för närvarande pågåstudiecirkelar och förberedas utställningar på ett flertal industriorter.

2. Textilutredningen. Den i föregående rapport omnämnda undersökningen av distributionsstrukturen i olika delar av textil- samt konfektions- och sömnadsindustrien har under hösten slutförts. De i distributionsundersökningen erhållna resultaten ha föranlett viss omarbetning och förändrad utformning av promemoriorna angående ylle- och bomullsindustriens produktionsstruktur. Även dessa ha fullbordats under hösten. Därjämte har sambandet mellan produktions- och distributionsstrukturen undersökts och redovisats. Slutligen ha också kortfattade översikter över utvecklingen av textil- samt konfektions- och sömnadsindustrien under hela 1930-talet sammanställts. I och med fullbordandet av dessa arbetsuppgifter synas i stort sett de planerade undersökningarna få anses avslutade.

Samtliga omnämnda promemorior ha överlämnats till den av Textilrådet och Konfektionsindustrieföreningen utsedda rådgivande kommittén och komma under februari att bli föremål för en rad överläggningar.

3. Skoutredningen. En strukturutredning av den svenska skoindustrien har påbörjats i samarbete med Svenska Skofabrikantföreningen och Svenska Garveriidkareföreningen. Följande sakkunniga ha utsetts att följa utredningsarbetet: dir. Wilhelm Bahrke, Malmö, dir. Ivar Björck, Stockholm, dir. C.A. Carlsson, Vänersborg, dir. Gösta Ehrnberg, Simrishamn, dir. Einar Hallström, Stockholm, dir. Sven Lundberg, Valdemarsvik, samt dir. Håkan Perman, disp. V. Theander, dir. Gösta Åqvist och dir. Torsten Åqvist, Örebro.

Utredningen ledes av revisor R. Elinder med biträde av civilekonom B. Lundell.

4. Industriens framtida tillgång på arbetskraft. Institutets befolkningsstatistiska undersökning angående industriens framtida tillgång på arbetskraft är i det närmaste avslutad. En preliminär redogörelse för resulta-

ten har lämnats i en uppsats i *Ekonomisk Tidskrift* nr 4, 1944, benämnd Några grunddrag i den svenska arbetskraftsbalansen.

5. Produktivitetens utvecklingen inom den svenska industrien. En analys av produktivitetens utvecklingen inom olika svenska industrigrenar under perioderna 1915-1929 och 1929-1939 utföres för närvarande inom institutet. I en uppsats i festskriften till professor Eli Heckscher "Studier i ekonomi och historia" har docent Svennilson lämnat en preliminär sammanfattning av vissa av utredningens resultat.

6. Norrlandsutredningen. En omarbetning av den tidigare förberedande undersökningen angående förutsättningarna för mera kontinuerliga transporter till och från de norrländska skogsindustrierna under tidsperioder, då sjötransportvägarna äro avspärrade på grund av ishinder, håller f.n. på att avslutas av utredningsmannen amanuens Bengt Söör.

En bibliografisk sammanställning av litteratur angående norrländska förhållanden har i dagarna publicerats och kommer att distribueras till ett antal industriföretag. Boken har kallats Norrlandsbibliografi och kostar i bokhandeln 3 kr.

Norrlandsutredningens arbetsutskott har till justitiedepartementet avlämnat svar på en remiss av den 21 oktober angående fastighetsbildnings-sakkunnigas "Betänkande med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 18 juni 1926 om delning av jord å landet samt lag om sammanläggning av fastigheter å landet, m.m."

7. Vinster och utdelningar vid större industriföretag. Den sedvanliga sammanställningen av de större industriföretagens vinster och utdelningar har för år 1943 kompletterats med uppgifter rörande företagens skattebelastning och de faktiska skatteuttagen. Sammanställningen utkom vid årsskiftet i bokform under benämningen Vinster och utdelningar vid större industriföretag 1937-1943 och kan rekvireras från institutet. Priset är kr. 1:50.
8. Utredning angående skattetrycket. På begäran av 1944 års skattekommitté har en utredning utförts angående redovisad vinst, beskattningsbart belopp, eget kapital och aktiekapital för 3.400 aktiebolag. Undersökningen avser förhållandena under verksamhetsåret 1942. För 880 större företag har utredningen utsträckt att omfatta tiden 1929-1942. Resultatet kommer att inom kort överlämnas till 1944 års skattekommitté.

9. Industriens investeringar. En preliminär P.M. angående industriens investeringar och investeringsplaner åren 1944 och 1945 har på grundval av kommerskollegii material utförts inom institutet.
10. Stencilerade översikter angående utländska förhållanden. Sekreterare T. Browaldh har på grundval av dels sina erfarenheter vid ett studiebesök i Amerika under förra året samt dels det material, som successivt översändes till institutet från Amerika av sekr. Iveroth, utarbetat en översikt över Det amerikanska näringslivet och efterkrigsproblemen, vilken i stencilerad form håller på att utsändas. Sekreterare Axel Iveroth vistas sedan mitten av år 1944 i U.S.A. med anställning vid svenska legationen i Washington.

Det från sekreterare Iveroth översända materialet har även legat till grund för två tidigare distribuerade översikter, Den ekonomiska efterkrigsplaneringen i Kanada och Produktionskommittéerna i den engelska industrien.

11. Docent Svennilson har för kommissionen för ekonomisk efterkrigsplanering utarbetat en P.M. angående Avvägningsproblem inom sysselsättningspolitiken efter kriget, vilken ingår i Utredningen angående ekonomisk efterkrigsplanering VII (S.O.U. 1944:57).

Fil. lic. E. Dahmén har utarbetat ett avsnitt om Den industriella utvecklingen i Meddelanden från konjunkturinstitutet Ser. A:II, 1944.

12. Föredrag.

Docent I. Svennilson:

Aktuella frågor inom efterkrigsplaneringen

Mekanförbundet, Stockholm
7 sept. 1944.

Samma föredrag

Högerns medborgarskola i Gimo
22 sept. 1944.

Den ekonomiska planeringen för efterkrigstiden

Karlskoga Bergslags ingenjörsförening i Bofors, 29 sept. 1944.

Nationalekonomiska perspektiv på utvecklingen efter kriget

Kurs för jordbrukskonsulenter och föreståndare för jordbruksskolor i Ultuna, 16 okt. 1944.

Den ekonomiska efterkrigsplaneringen

Svea Livgarde, 7 nov. 1944.

Några huvudlinjer i den svenska efterkrigsplaneringen

Centralhandelskammaren i Finland, Lahti 4 dec. 1944.

Aktuella efterkrigsproblem

Av T.B.V., ABF och Industriens Upplysningstjänst anordnad kurs i Sandviken 16 jan. 1945.

Sekreterare T. Browaldh:

Efterkrigsproblem inom svensk industri

Amerikanska efterkrigsproblem

Internationella ekonomiska efterkrigsproblem

Den svenska efterkrigsplaneringen

Tjänstemän vid Svenska Sockerfabriks AB i Arlöv, 22 sept. 1944.

Sveriges Hantverks- och småindustriorganisation, 24 okt. 1944.

Ungsvenska föreningen, Stockholm, 15 nov. 1944.

Kurs för jordbrukskonsulenter och föreståndare för jordbruksskolor i Ultuna, 22 jan. 1945.

Stockholm den 31 januari 1945

INDUSTRIENS UTREDNINGSSINSTITUT

Ingvar Svenilson